

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАКАРПАТСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

17.09.2019

м.Ужгород

№ 57/12-р/к

Справа № 03-12/2019

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу

Закарпатським обласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі - Відділення) під час виконання доручення Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) щодо здійснення дослідження ринку вивезення та захоронення побутових відходів встановлено, що Мукачівським міським комунальним підприємством «Чисте місто» (далі – Мукачівське МКП «Чисте місто») сформовано тарифи на послуги зі складування та захоронення твердих побутових відходів, застосування яких у розрахунку із споживачами може призвести до ущемлення економічних інтересів цих споживачів.

За результатами розгляду справи № 03-12/2019 визнано, що протягом 2018 року та I-ого кварталу 2019 року Мукачівське МКП «Чисте місто» відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» займало монопольне (домінуюче) становище на ринку захоронення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Мукачєво та Мукачівського району із часткою 100% відповідно.

Визнати дії Мукачівського МКП «Чисте місто» щодо формування тарифів на послуги зі складування та захоронення твердих побутових відходів з рівнем рентабельності, що перевищує обмежений пунктом 21 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (в редакції чинній на момент формування таких тарифів), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. №1010, порушенням вимог законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку захоронення твердих побутових відходів шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

На порушника накладено штраф у розмірі 34 000,00 грн.

Адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 03-12/2019 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та подання з попередніми висновками у справі № 03-12/2019 від 02.09.2019 № 57-02/44п,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Розпорядженням адміністративної колегії Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 11.06.2019 № 57/14-рп/к розпочато

розгляд справи № 03-12/2019 відносно Мукачівського МКП «Чисте місто» у зв'язку з наявністю в її діях ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку захоронення твердих побутових відходів шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (2) Головою територіального відділення надіслано Мукачівському МКП «Чисте місто» вимогу про надання інформації від 03.05.2019 № 57-02/806.
- (3) Листом від 11.06.2019 №57-02/1011 копію розпорядження про початок розгляду справи надіслано Мукачівському МКП «Чисте місто».
- (4) Листом від 03.09.2019 № 57-02/1392 Мукачівському МКП «Чисте місто» було направлено подання про попередні висновки у справі від 02.09.2019 № 57-02/44п.
- (5) Листом від 17.09.2019 № 66 Мукачівське МКП «Чисте місто» надало відповідь на подання з попередніми висновками.

2. Відповідач у справі

- (6) Відповідачем у справі є Мукачівське міське комунальне підприємство «Чисте місто».
- (7) Місцезнаходження юридичної особи: вул. Ужгородська, 17, м. Мукачево, 89600.
Ідентифікаційний код: 36523257.
Мукачівське МКП «Чисте місто» займається наступними видами діяльності за КВЕД:
38.21 Оброблення та видалення безпечних відходів;
37.00 Каналізація, відведення й очищення стічних вод;
39.00 Інша діяльність щодо поводження з відходами тощо.
- (8) Мукачівське МКП «Чисте місто» є юридичною особою, веде самостійний баланс, має власні основні та оборотні засоби, поточні та інші рахунки у банківських установах, від свого імені укладає договори, набуває майнові та немайнові права, несе зобов'язання, виступає позивачем, відповідачем в суді, має печатку зі своїм найменуванням та інші реквізити.
- (9) Мукачівське МКП «Чисте місто» діє на підставі Статуту, затвердженого рішенням Мукачівської міської ради від 24.02.2011 № 120, зареєстрованого державним реєстратором виконавчого комітету Мукачівської міської ради 07.06.2011 року, реєстраційний номер запису 13231050006001670.
- (10) Мукачівське МКП «Чисте місто» є суб'єктом господарювання в розумінні абзацу дванадцятого статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року №349-р, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 1 квітня 2002 року №317/6605 (далі – Методика), Відділенням проведено аналіз становища Мукачівського МКП «Чисте місто» на ринку захоронення твердих побутових відходів.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (12) У відповідності до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який (які) випускається(ються), постачається(ються), продається(ються), придбавається(ються)

(використовується(ються), споживається(ються)) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. Суб'єкт господарювання

- (13) У відповідності до пункту 3.4. Методики, визначення складу групи суб'єктів господарювання здійснюється шляхом установлення переліку незалежних суб'єктів господарювання, до складу яких входить суб'єкт (суб'єкти) господарювання, що випускає(ють), постачає(ють), продає(ють), придбаває(ють) (споживає(ють), використовує(ють) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги).
- (14) Суб'єктом господарювання щодо якого здійснюється визначення монопольного (домінуючого) становища є Мукачівське міське комунальне підприємство «Чисте місто».

3.1.2. *Конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбається, (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.*

- (15) Об'єктом аналізу є ринок захоронення твердих побутових відходів

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. Перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання

- (16) У відповідності до Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (17) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

- (18) Закон України «Про відходи» дає визначення таким поняттям, як:

- операції поводження з відходами - збирання, перевезення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізація, видалення, знешкодження і захоронення відходів;
- побутові відходи - відходи, що утворюються в процесі життя і діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;
- тверді відходи - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;
- послуги із захоронення побутових відходів - послуги з остаточного розміщення побутових відходів після їх перероблення (оброблення) у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів;
- захоронення відходів - остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів.

3.2.2. Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (19) Споживачами послуг із захоронення твердих побутових відходів є фізичні та юридичні особи, які отримують або мають намір отримувати послуги із захоронення твердих побутових відходів.

3.3. Визначення товарних меж ринку

- (20) У відповідності до п.п.5.1-5.3 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до іншого.
- (21) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (22) Одними з показників взаємозамінності товару є подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи); відсутність суттєвої різниці в цінах.
- (23) При проведенні дослідженні необхідно врахувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.
- (24) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.
- (25) Захоронення твердих побутових відходів за споживчими властивостями, умовами використання, технічними, експлуатаційними властивостями і характеристиками тощо не мають взаємозамінних.
- (26) Таким чином, товарними межами ринку за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей та умов використання товару є захоронення твердих побутових відходів.

3.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (27) Відповідно до п.6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (28) Захоронення твердих побутових відходів відбувається шляхом остаточного розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах.
- (29) Згідно із інформацією Мукачівського МКП «Чисте місто», протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року підприємство здійснює захоронення твердих побутових відходів юридичним та фізичним особам-підприємцям в територіальних межах м. Мукачево та Мукачівського району.
- (30) Захоронення твердих побутових відходів м. Мукачево та Мукачівського району проводиться Мукачівським МКП «Чисте місто» на сміттєзвалищі «Полігон твердих побутових відходів» (далі – Полігон ТПВ), що знаходиться за адресою: вул. І.Франка, м. Мукачево.
- (31) Необхідно зазначити, що відповідно до пункту 3 рішення виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 10.04.2018 № 104 нарахування плати та збору коштів від споживачів за послуги із вивезення, складування та захоронення твердих побутових відходів здійснюватиметься ТОВ «АВЕ Мукачево» з подальшим відшкодуванням

витрат з надання послуг з складування та захоронення твердих побутових відходів Мукачівському МКП «Чисте місто».

- (32) Тобто, споживачами послуг із захоронення твердих побутових відходів, також є фізичні особи, які отримують послуги з вивезення твердих побутових відходів, які надаються ТОВ «АВЕ Мукачево».
- (33) Виходячи з вищенаведеного, споживачі м. Мукачево та Мукачівського району не мають можливості вибору підприємств, які надавали б аналогічні послуги у цих територіальних межах, тобто, споживачі можуть користуватися лише послугами Мукачівського МКП «Чисте місто».
- (34) При визначенні територіальних меж також враховано, що:
- суб'єкти господарювання – виробники твердих побутових відходів (фізична або юридична особа, діяльність якої призводить до утворення відходів), виконавець послуг з вивезення твердих побутових відходів, які знаходяться в одному регіоні та мають технологічні зв'язки;
 - у зв'язку з цим порівняно невисокий рівень транспортних витрат, враховуючи у тому числі необхідність транспортування спеціалізованим автотранспортом;
 - споживачі (населення, юридичні та фізичні особи-підприємці) послуг з вивезення твердих побутових відходів знаходяться в одному регіоні.
- (35) Таким чином, для споживачів м. Мукачево та Мукачівського району отримання послуги із захоронення твердих побутових відходів за межами діяльності Мукачівського МКП «Чисте місто» є недоцільним.
- (36) У зв'язку із зазначеним, територіальними (географічними) межами ринку визначено територію м. Мукачево та Мукачівського району.

3.4. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єкта господарювання на ринку – часові межі ринку

- (37) Відповідно до Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок із сталою структурою.
- (38) Мукачівське МКП «Чисте місто» протягом 2018 року та I-ого кварталу 2019 року є єдиним суб'єктом господарювання, яке здійснює захоронення твердих побутових відходів у м. Мукачево та Мукачівському районі.
- (39) Інші суб'єкти господарювання на ринку захоронення твердих побутових відходів в межах м. Мукачево та Мукачівського району протягом вказаного періоду не діяли. Тобто, конкурентів у Мукачівського МКП «Чисте місто» на цьому ринку у визначених територіальних межах не має.
- (40) Отже, часовими межами ринку визначено 2018 рік та I-ий квартал 2019 року - проміжок часу, протягом якого залишається незмінною структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

3.6. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

3.6.1. Обсяг ринку на якому визначається монопольне (домінуюче) становище

- (41) Обсяг наданих Мукачівським МКП «Чисте місто» послуг із захоронення твердих побутових відходів у визначених часових межах складають: у 2018 році – 45,70 тис.т на суму 4981,60 тис.грн.; у I-му кварталі 2019 року – 10,50 тис.т на суму 1348,24 тис.грн.

3.6.2. Розрахунок частки суб'єкта господарювання на ринку

- (42) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монополіне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку в нього немає жодного конкурента.
- (43) Ринок захоронення побутових відходів відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії» (в редакції від 11.06.2017 року) перебував у стані природної монополії. За визначенням статті 1 цього Закону природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).
- (44) Отже, діяльність Мукачівського МКП «Чисте місто» на ринку захоронення твердих побутових відходів протягом 2018 та I-ого кварталу 2019 року відповідно до абзацу чотирнадцятого частини першої статті 5 цього Закону відноситься до сфери діяльності природних монополій.

3.7. Визначення потенційних конкурентів

- (45) Відповідно до Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (46) Конкуренти Мукачівського МКП «Чисте місто» на досліджуваному ринку відсутні, оскільки жоден суб'єкт (новий або діючий), який надає (планує надавати) послуги, що складають товарні межі визначеного ринку, відповідно до Закону України «Про відходи», не має можливості здійснювати захоронення твердих побутових відходів в досліджуваних територіальних та часових межах ринку.

3.8. Визначення бар'єрів вступу (виходу) на ринок та потенційних конкурентів

- (47) Відповідно до пункту 1.3 Методики бар'єрами вступу на ринок є обставини, що перешкоджають новим суб'єктам господарювання скласти конкуренцію суб'єктам господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (48) Бар'єрами вступу суб'єктів господарювання на ринок захоронення твердих побутових відходів є:
- необхідність наявності відведеного місця, виробничих потужностей, зокрема, відповідного обладнання, спеціалізованого автотранспорту, персоналу, зайнятого безпосередньо наданням послуг із захоронення твердих побутових відходів;
 - наявність документів дозвільного характеру, зокрема, ліцензії на провадження господарської діяльності з захоронення побутових відходів, паспорту місця видалення відходів, відповідної інструкції з експлуатації полігона тощо.

3.9. Установлення монополіного (домінуючого) становища

3.9.1. Визначення частки суб'єкта господарювання на ринку

- (49) Отже, протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року на ринку захоронення твердих побутових відходів у територіальних межах м. Мукачево та Мукачівського району Мукачівське МКП «Чисте місто» не має жодного конкурента.

3.10. Загальні висновки щодо визначення монополіного (домінуючого) становища

- (50) Таким чином, ураховуючи вищенаведене, Мукачівське МКП «Чисте місто» протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року займало монопольне (домінуюче) становище на ринку захоронення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Мукачево та Мукачівського району по 100 % відповідно.

4. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку

4.1. Обставини справи

- (51) На вимогу Відділення від 03.05.2019 № 57-02/806 Мукачівське МКП «Чисте місто» листом 21.05.2019 № 42 надало копії рішень органу місцевого самоврядування, якими встановлено тарифи на послуги із захоронення твердих побутових відходів, діючих протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року.
- (52) Необхідно зазначити, що відповідно до пункту 3 рішення виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 10.04.2018 № 104 нарахування плати та збору коштів від споживачів за послуги із вивезення, складування та захоронення твердих побутових відходів здійснюватиметься ТОВ «АВЕ Мукачево» з подальшим відшкодуванням витрат з надання послуг з складування та захоронення твердих побутових відходів Мукачівському МКП «Чисте місто».
- (53) Тобто, плата за послуги із складування та захоронення твердих побутових відходів відноситься до складу тарифу на послуги з вивезення твердих побутових відходів, які відповідно до Закону України «Про житлово-комунальні послуги» від 24.06.2004 № 1875-IV (далі – Закон № 1875-IV) відноситься до комунальних послуг.
- (54) Тарифи на житлово-комунальні послуги формуються та встановлюються на підставі вимог чинного законодавства та нормативно-правової бази.
- (55) Згідно з частиною другою статті 31 Закону № 1875-IV виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів.
- (56) Повноваження органів місцевого самоврядування щодо встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги визначено статтею 7, 14 Закону № 1875-IV, а також статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (57) Так, згідно із статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.
- (58) Відповідно до рішення виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 10.04.2018 № 104 «Про встановлення вартості тарифів на послуги з вивезення, складування та захоронення твердих побутових відходів» встановлено тарифи, розроблені Мукачівським МКП «Чисте місто» на послуги із складування та захоронення твердих побутових відходів у розмірі 23,82 грн./1 куб.м. або 128,46 грн./т.
- (59) Також, відповідно до рішення виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 26.03.2019 № 84 «Про встановлення вартості тарифів на послуги з вивезення, складування та захоронення твердих побутових відходів» встановлено тарифи,

розроблені Мукачівським МКП «Чисте місто» на послуги із складування та захоронення твердих побутових відходів у розмірі 34,44 грн./1 куб.м. або 181,26 грн./т.

- (60) Згідно з пунктом 13 Правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.12.2008 № 1070 (в редакції до 01.05.2019 року), плата за надані послуги нараховується щомісяця відповідно до умов договору і тарифів, що формуються відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1010 «Про затвердження Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами» (далі – Порядок формування тарифів).
- (61) Цей Порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів.
- (62) Порядком формування тарифів визначено, що до послуг з вивезення побутових відходів належать операції поводження з побутовими відходами (збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізація, знешкодження та захоронення), що здійснюються у населеному пункті згідно з правилами благоустрою, затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (63) Згідно з пунктом 3 Порядку формування тарифів (в редакції до 01.05.2019 року) формування тарифів на послуги підприємством здійснюється відповідно до річних планів надання послуг і економічно обґрунтованих планованих витрат, визначених на підставі державних і галузевих нормативів (норм) витрат ресурсів, техніко-економічних розрахунків та кошторисів, ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та цін у планованому періоді, встановлених на підставі прогнозних індексів цін підприємства.
- (64) Згідно з пунктом 8 зазначеного Порядку формування тарифів (в редакції до 01.05.2019 року) тарифи на послуги визначаються окремо за кожною операцією поводження з побутовими відходами та за видами побутових відходів (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, небезпечні).
- (65) Відповідно до абзацу десятого пункту 2 Порядку формування тарифів (в редакції до 01.05.2019 року), тариф на послуги - грошовий вираз витрат із збирання, зберігання, перевезення, перероблення, утилізації, знешкодження та захоронення 1 куб. метра або 1 тонни (за наявності вагового обладнання) побутових відходів, розрахований на основі економічно обґрунтованих планових витрат з урахуванням планового прибутку та податку на додану вартість.
- (66) Мукачівське МКП «Чисте місто» листом 21.05.2019 № 42 надало розрахунки тарифів на послуги із складування та захоронення твердих побутових відходів (далі - Розрахунок), які діяли протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року.
- (67) Даний Розрахунок визначає витрати з операційної діяльності Підприємства та середньозважений розмір тарифу для усіх категорії споживачів.
- (68) Розрахунок містить, зокрема наступні статті витрат:

Показник	Плановий період усього, грн. (2018 рік)	Плановий період усього, грн. (2019 рік)
Прямі матеріальні витрати	1090302,00	1316172,00
Прямі витрати на оплату праці	637483,00	1116390,00
Інші прямі витрати	259754,00	419823,00
Загальновиробничі витрати	1554803,00	1992270,00
Виробнича собівартість	3542343,00	4844655,00
Адміністративні витрати	460340,00	755255,00
Повна собівартість	4002683,00	5569910,00
Рентабельність	1000671,00	1893769,00

Рентабельність, %	25	34
Обсяг захоронення твердих побутових відходів, куб.м.	252100	260083
Вартість захоронення 1 куб.м.	23,82	34,44

- (69) Відповідно до вищенаведених Розрахунків Мукачівське МКП «Чисте місто» встановило рівень рентабельності в цілому по підприємству.
- (70) У Розрахунку за 2018 рік включено рентабельність у розмірі 1000,671 тис. грн., що складає 25% від повної собівартості. У Розрахунку за 2019 рік включено рентабельність у розмірі 1893,769 тис. грн., що складає 34% від повної собівартості.
- (71) Згідно з пунктом 21 Порядку формування тарифів (в редакції до 01.05.2019 року) рівень рентабельності формується з урахуванням необхідності сплати податку на прибуток підприємств та спрямування частини отриманого прибутку на технічне переоснащення підприємств і не повинен перевищувати в цілому по підприємству 12 відсотків, а для категорій споживачів - бюджетних установ та інших споживачів - не повинен перевищувати 15 та 50 відсотків відповідно.
- (72) За умов дотримання вимог Порядку формування тарифів (в редакції до 01.05.2019 року), рівень рентабельності не повинен перевищувати в цілому по підприємству 12 % від повної собівартості та не може перевищувати у даному випадку:
 - за 2018 рік - 480,322 тис. грн. (12% від 4002,683 тис. грн.);
 - за 2019 рік - 668,389 тис. грн. (12% від 5569,910 тис. грн.).
- (73) Всупереч вимогам Порядку формування тарифів (в редакції до 01.05.2019 р.), до планової собівартості тарифу на складування та захоронення твердих побутових відходів включено рентабельність з перевищенням обмеженого Порядком формування тарифів рівня (12 % в цілому по підприємству), тому розмір тарифу на послуги, сформованого всупереч вимогам Порядку формування тарифів, не має достатнього економічного обґрунтування.
- (74) Затверджені рішеннями виконавчого комітету Мукачівської міської ради від 10.04.2018 № 104 та від 26.03.2019 № 84 тарифи на послуги зі складування та захоронення твердих побутових відходів не мають достатнього економічного обґрунтування, оскільки рівень рентабельності перевищує рівень, обмежений пунктом 21 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (в редакції чинній на момент затвердження таких тарифів), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. №1010.
- 4.2. Неможливість вчинення Відповідачем таких дій за умови існування значної конкуренції на ринку.*
- (75) Умови придбання чи реалізації товарів (послуг) мають бути справедливими для обох сторін торгівельної угоди, а не забезпечувати переваги лише одній стороні, а саме: домінуючому продавцю.
- (76) Законом України «Про захист економічної конкуренції» наведено визначення поняття економічна конкуренція (далі - конкуренція) як змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (77) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монополюним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи

обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

- (78) У частині другій статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» наведено типи зловживанням монопольним (домінуючим) становищем.
- (79) Пунктом 1 частини другої статті 13 вищенаведеного Закону зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку визнається як встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

4.3. Загальні висновки щодо зловживання Відповідачем монопольним становищем.

- (80) Ураховуючи вищенаведене, дії Мукачівського міського комунального підприємства «Чисте місто» щодо формування тарифів на послуги зі складування та захоронення твердих побутових відходів з рівнем рентабельності, що перевищує обмежений пунктом 21 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (в редакції чинній на момент формування таких тарифів), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. №1010, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку захоронення твердих побутових відходів шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (81) Постановою Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» від 27 березня 2019 р. № 318 до Порядку формування тарифів внесено зміни, зокрема, пункт 21 цього Порядку викладено в новій редакції відповідно до якої непередбачено обмеження рівня рентабельності.
- (82) Вищезазначена постанова набрала чинність з 01.05.2019 року. Тобто, починаючи з 01.05.2019 року у діях Мукачівського МКП «Чисте місто» відсутні порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

5. Заперечення Відповідача та їх спростування

- (83) На подання про попередні висновки у справі, яке було надіслано Відповідачеві листом від 03.09.2019 № 57-02/1392 Мукачівське МКП «Чисте місто» зауважень, заперечень та доказів, що їх підтверджують не надало.
- (84) На засіданні адміністративної колегії Мукачівське МКП «Чисте місто» повідомило, що з висновками Відділення про порушення ним законодавства про захист економічної конкуренції погоджується, а також зобов'язується не вчиняти порушень законодавства про захист економічної конкуренції в майбутньому.

6. Висновки у справі

- (85) Таким чином, доказами зібраними у справі, доводиться, що Мукачівське МКП «Чисте місто» займаючи протягом 2018 року та I-го кварталу 2019 року монопольне (домінуюче) становище на ринку захоронення твердих побутових відходів у територіальних межах м. Мукачєво та Мукачівського району, своїми діями, які полягають у формуванні тарифів на послуги зі складування та захоронення твердих побутових відходів з рівнем рентабельності, що перевищує обмежений пунктом 21 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (в редакції чинній на момент формування таких тарифів), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. № 1010, що призвело до встановлення завищених розмірів тарифів на такі послуги, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку, вчинило порушення законодавства про захист

економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Визначення розміру штрафу

- (86) Зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції (пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції»).
- (87) Згідно з абзацом 2 частини 2 статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за вчинення порушення у вигляді у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку передбачено накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.
- (88) Відповідно до копії форми 2 «Звіт про фінансові результати» за 2018 рік чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) Мукачівського МКП «Чисте місто» у 2018 році становив 4734,2 тис. грн.
- (89) При визначенні розміру штрафу пропоную врахувати обставини:
- надання всіх необхідних документів і пояснень;
 - Мукачівське МКП «Чисте місто» не чинило перешкод під час розслідування обставин у справі;
 - порушення вчинено Мукачівським МКП «Чисте місто» вперше;
 - важкий фінансовий стан Мукачівського МКП «Чисте місто»;
 - зобов'язання Мукачівського МКП «Чисте місто» не вчиняти порушень законодавства про захист економічної конкуренції в майбутньому.

Враховуючи викладене та на підставі статей 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 зі змінами та доповненнями, пункту 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України,

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що протягом 2018 року та I-ого кварталу 2019 року Мукачівське міське комунальне підприємство «Чисте місто» (місцезнаходження юридичної особи: вул. Ужгородська, 17, м. Мукачево, 89600; ідентифікаційний код 36523257) займало монопольне (домінуюче) становище на ринку захоронення твердих побутових відходів в територіальних межах м. Мукачево та Мукачівського району по 100 % відповідно.

2. Визнати дії Мукачівського міського комунального підприємства «Чисте місто» (місцезнаходження юридичної особи: вул. Ужгородська, 17, м. Мукачево, 89600; ідентифікаційний код 36523257) щодо формування тарифів на послуги зі складування та захоронення твердих побутових відходів з рівнем рентабельності, що перевищує обмежений пунктом 21 Порядку формування тарифів на послуги з поводження з побутовими відходами (в редакції чинній на момент формування таких тарифів), затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 р. №1010, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку захоронення твердих побутових відходів шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, зазначене в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, на підставі статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» накласти на Мукачівське міське комунальне підприємство «Чисте місто» штраф у розмірі 34 000,00 (тридцять чотири тисячі) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Закарпатського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України може бути оскаржене до Господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Відділення -
голова колегії

В. Шаленик